

Setkání spolků, organizací a komunit z Desítky k (bez)odpadovým a ekologickým tématům

Datum, čas: 21. 3. 2023 od 17 do 20 hodin

Místo: Konferenční centrum GreenPoint, Dvouletky 529/42, Praha 10

Přítomni:

Zástupci ÚMČ Praha 10

Bc. Martin Pecánek, vedoucí odboru životního prostředí

Ing. Roman Kaštovský, vedoucí referátu čistoty, odbor životního prostředí

Michal Ezechel, kronikář, odbor kultury a projektů

Bc. Milan Válek, koordinátor místní Agendy 21 a programu Zdravé město, oddělení strategického rozvoje a participace, Kancelář tajemníka

Jana Martínková, oddělení strategického rozvoje a participace, Kancelář tajemníka

Zástupci MČ Praha 10:

Ing. Milan Maršálek, radní pro oblast životního prostředí a udržitelnost

Jaroslav Štěpánek, MBA., předseda Výboru pro životní prostředí

Hosté: dle prezenční listiny

Cíl setkání:

Poděkovat spolupracujícím organizacím, představit činnosti spolků a ekoaktivity městské části Praha 10, sdílení příkladů dobré praxe mezi účastníky z ekologických organizací, sousedských spolků, komunitních zahrad nebo také pražské svozové firmy, oblastní knihovny či ministerstva životního prostředí. Plánování společných aktivit a seznámení s tematikou předcházení vzniku odpadů a komunitního zapojování obyvatel do šetrných úprav místa kde žijí.

Program:

1. Úvodní slovo MČ Praha 10 – Milan Maršálek; MČ Praha 10
2. Prezentace aktivit MČ Praha 10 – Roman Kaštovský, Milan Válek; ÚMČ Praha 10
3. Představení účastníků, informace o činnostech, akcích 2023, možnostech spolupráce
4. Podpora reuse v obcích – Jitka Hofmanová; Federace nábytkových bank a reuse center
5. Živé vnitrobloky - Barbora Týcová; Bieno
6. Jak na swapy - Lucie Poubová; Swap Prague
7. Diskuze, dotazy, podněty neformální povídání

1. Úvod

Milan Maršálek přivítal účastníky setkání a poděkoval za činnost jejich organizací. Zmínil, že se setkání v tomto formátu koná podruhé a předal pozdrav od náměstkyně primátora pro oblast životního prostředí Jany Komrskové. Informoval, že v programovém prohlášení Rady MČ Praha 10 jsou promítnuta témata udržitelnosti a o důležitosti této oblasti svědčí i to, že udržitelnost má jako radní přímo v pojmenování své gesce. Plánuje spolupráci s akademickou sférou ohledně opatření ke změně

klimatu a chce klást ještě větší důraz na udržitelnost a péči o zeleň. Informoval o prodloužení nominací na Dobrovolníka roku do konce března 2023 a zájem účastnit se akcí spolků a organizací.

2. Prezentace aktivit MČ Praha 10

Roman Kaštovský představil aktivity a témata pro nejbližší období.

Akce: Společně uklidíme Prahu 10, Den Země v Malešickém parku.

Sjednocení platform pro ohlášení nepořádku a závad.

Kompostování a zahradničení v Praze 10 - zapojení místních obyvatel do komunitního kompostování a zahradničení, poskytnutí domácích kompostérů zdarma, v roce 2022 získala Praha 10 Mezinárodní cenu inovací za oblast kompostování.

Mezinárodní týden kompostování – aktivity pro veřejnost i školy.

Reuse den – v roce 2022 se uskutečnily dvě akce – spolupráce MHMP, Swap Prague, MČ Praha 10.

Kampaň Bez odpadu – propojuje více samostatných aktivit.

Označení významných dřevin cedulemi – nyní 6 významných stromů a 2 aleje – info na webu, odkaz na ostatní stromy.

Možnost podpory spolků ze strany MČ ve formě zapůjčení vybavení, zajištění mobilních košů, úklidu a odvoz odpadu.

MČ Praha 10 může zapůjčit zdarma

vybavení na akce:

3x nůžkový stan

3x polobok ke stanu

2x okap ke stanům

12x ocelové závaží

4x skládací stůl (180x75 cm)

4x skládací lavice

5x kulatý stůl na vysoké noze (průměr 80cm)

5x strečový ubrus černý

6x plastová židle

1x infrazářič se stojanem

1x plynový hříbek

6x reflektor

Následně se představil Milan Válek a shrnul svůj vztah k Praze 10. Vyzval přítomné k naplánování aktivit k Evropskému týdnu udržitelného rozvoje. Jedná se o mezinárodní kampaň, pořádání různých typů aktivit, které by zastřešila městská část.

3. Představení účastníků

Motta setkání:

Inspirujme se tím, co kdo dělá

Když chcete vypadat dobře, zahradničte a kompostujte v Praze 10

Já nechci skoro nic

František Huber a Monika Martišková – Spolek Na Padesátém - úklidy, swapy, instalace výměnobudky (věci z domácnosti)

Ve spolupráci s Bieno v květnu blešák, osazení soch v parku Skalka, organizují Zažít město jinak, propojování s ostatními, organizování debat o instalaci fotovoltaiky pro SVJ – zaměřují se na praktická témata

Český svaz ochránců přírody, „ Natura Quo Vadis?“:

Tomáš Klouček – pozvání na 22. 4. 2023 ekofestival Den Země v Malešicích – letos přihlášeno 60 nejen eko organizací, přednášky na samostatná témata např. cestovatelské vyprávění

Anna Roxer – redukuju.cz – šicí dílna – využívání látkových výrobků – eshop – pro jednotlivce i firmy – workshopy

Petra Klapka – sídliště Solidarita z.s. – provozují prostor Prádelna, spolupracují s Anna Roxer, základna KPZ (komunitou podporované zemědělství), inicializace pasportizace stromů na Sídlišti Solidarita, mají depozitář původních stavebních prvků

Tereza Podová a Jan Pancíř – Bulmex – veřejná dílna, možnost svépomocných renovací a oprav, bazárky, výměny kytek, workshopy – aktivity směrem k udržitelnosti, pořádají Zažít město jinak,

Josefína Kubínová – koordinátorka komunitních akcí z Městské knihovny v Praze - podpora a organizace komunitních aktivit, procházky, pořádají – reuse den spolupráce v Záběhlicích, nabízejí udržitelnou alternativu ke knižnímu trhu

Kristýna Holubová a Lucie Poubová - Swap Prague – cirkulární ekonomika v praxi, pořádání výměn, vzdělávání a setkávání lidí

Dagmar Bočková – svozová společnost AVE – priority firmy „ čistá budoucnost a ekologie“, novinka – domovní separace, na podzim venkovní multikomoditní kontejnery (společná nádoba pro plast, kovy, nápojové kartony), 3d tiskárna z recyklovaného plastu, vzdělávání - info kampaně pro školy

Jitka Hofmanová – Federace nábytkových bank a reuse center

Regína Dlouhá – rodinný Klub K2 - ekovýchova pro rodiny s dětmi, poznávání míst kde děti s rodiči žijí, klub v ZŠ Olešská – na plotě velkoformátové naučné tabule o zvířatech a rostlinách, na Zahradním městě – naučné stezky a tabule podle názvů ulic, pořádají swapy, workshopy pro děti

Jitka Buriánová a Ivona Kristiánová – MŽP – koordinace ekologických aktivit, eko vzdělávání, zdroje ze Státního fondu ŽP - dotace pro NNO, metodiky, plánuje se výzva na pilíře EVVVO (prioritní téma Klima), projekty, publikace a filmy na ekologická témata, konference, projekt na dekarbonizaci, spolupráce na aktivitách Prahy 10

Barbora Týcová a Michal Křivohlávek – spolek Bieno – živé vnitrobloky, spolupráce při tvorbě sousedských míst a ožívování vnitrobloků, metodická pomoc

Tomáš Janík – vedoucí skautského střediska Scarabeus na Bohdalci, předseda Komise pro strategii Zdravého města a MA21 – environmentální výchova a úklidy

Jaroslav Štěpánek – předseda Výboru životního prostředí ZMČ P10 – po celý život se zabývá tématem životního prostředí, usiluje o větší čistotu a efektivnější svoz odpadů, zajímá se o stav a financování oprav dětských hřišť v P10

Martin Pecánek – vedoucí Odboru životního prostředí ÚMČ P10 - zajišťování čistoty, komunikace s veřejností

David Matějka a Alexandra Hroncová – komunitní zahrada Pod Rapidem – velká 100 let stará zahrada, původně zanedbaný stav zahrady, rekonstrukce study, umístění kompostérů, v plánu postavit uprostřed zahrady zastřešené místo pro setkávání (stabilní přístřeší) a instalace vodního prvku, komunitní péče o zahradu, je určena jen obyvatelům přilehlých domů

Alexandra Hroncová – popularizace vědy a edukace, filmová produkce – organizátorka Science festivalu na Gutovce – udržitelnost, pokusy, péče o životní prostředí

Renata Potůčková – komunitní zahrada a kompostér na Bohdalci – úklidy, spolupráce s MŠ Na Sychrově a skauty na Bohdalci, mají 3komorový kompostér

Tiskový odbor ÚMČ P10 - má novou mluvčí, bude nápomocná popularizace akcí a aktivit, v květnu bude společný tematický leták pro swapy, propagace aktivit na sociálních sítích,

Diskuze:

- Proč MČ P10 nevytvoří na webu funkční sdílený kalendář akcí – počítá se s tím, až budou nové webové stránky a MČ P10 bude mít vlastní vizuální identitu
- www.tipnik.cz – neoficiální kalendář akcí v Praze 10 - spravuje František Huber
- Reuse centra v Praze – město je opožděné při realizaci míst, nyní podpora vzniku reuse pointů u každého nového sběrného dvoru, spolupráce se svozovými společnostmi
- MČ P10 prověřuje, zda bude navýšena dotace z výzvy OPŽP na vznik reuse centra
- Odkaz: www.praha.nevyhazujto.cz
- Spolek Solidarita poděkoval za spolupráci a vzájemnou komunikaci s odborem životního prostředí ÚMČ P10.
- Vedoucí odboru Martin Pecánek se omluvil za špatnou informovanost ohledně kácení topolů u KD Barikádníků, informoval o vydaném zákazu Technické správy komunikací na výsadbu stromů v ulicích z prostředků MČ Praha 10, aktivity Stromy za narozené děti a Adoptuj strom stále fungují

4. Podpora reuse v obcích

Jitka Hofmanová – Federace nábytkových bank a reuse center

- vize: předcházení vzniku odpadu – systematicky počítat na tuny kolik odpadů je odkloněno z cyklu
- 10 principů co federace nabízí
- federace vznikla spojením menších center, pomáhají členům a síťují je, zprostředkování svozů nábytku, podpora a konzultace
- pořádají kulaté stoly se stakeholdery ve městech
- nábytková banka v každém kraji – nyní 4 + Praha
- reuse centra - odklon odpadu z odpadového režimu

- Reuse pointy – v Praze je jich pět 5
- reuse systém – soubor jednotlivých reuse opatření ke snížení odpadu – potenciál s odpadem něco udělat – regiony, města
- zpracovali reuse analýzu Cirkulární Praha – vazba na strategii pro přechod na cirkulární ekonomiku
- reuse centrum Na Pražačce a recyklační park Modřany (předměty projdou recyklačním cyklem)
- zajišťují semináře, stakeholder dialogy
- jsou součástí evropské sítě reuse federace, spolupráce a inspirativní setkání
- v budoucnu zájem o zřízení cirkulárního domu v Holešovické tržnici – budovy, kde jsou sdílené dílny,

Více informací: <https://www.reusefederace.cz/>

5. Živé vnitrobloky

Barbora Týcová a Michal Křivohlávek – spolek Bieno

- poskytují služby participativní kanceláře
- spolek živé vnitrobloky se zabývá ožíváním vnitrobloků
- existují už 8 let
- spolupracovali s celkem 80 vnitrobloky, proměna se podařila na 20 místech
- podporují místní komunity, pomoc v leadershipu
- zabývají se tématem městského klimatu – klimatické příležitosti
- vydali příručku pro veřejnost s konkrétními opatřeními k adaptaci na změnu klimatu – obsahuje témata jako např. jak se pustit do realizace opatření, práce s vodou – zachytávání vody, práce s povrchy, práce se zelení a stromy – zájem o udržení zdravých a kvalitních stromů a keřů, kompostování
- vytvořili metodiku se 7 doporučeními ke krásnému vnitrobloku
- připravují akci Živé vnitrobloky a bleší trhy - 20. a 21. května 2023 - 8 míst v Praze (v P10 oblast Aldašínská a vnitroblok Na Míčánkách) – je možné se připojit

Více informací: <https://www.vnitrobloky.cz>

Diskuze:

- o Martin Pecánek navrhl pro akci Biena plochy u Cíle a Květu na Zahradním Městě
- o Milan Maršálek zmínil připravovaný dokument na zlepšení ploch ve vnitroblocích - popis městských pozemků vhodných pro úpravu

6. Jak na swapy

Lucie Poubová – Swap Prague

- založen v r. 2016, vznik swapů v ČR i na Slovensku
- myšlenka zodpovědných návyků, výměny věcí, cirkulární ekonomiky v praxi
- cílem je vytvořit swap kulturu
- prioritou je vzdělávání a koncepční přístup, změna spotřebních návyků, oslovení a změna chování co největšího počtu lidí
- pořádají konference, festivaly udržitelnosti, semináře pro školy a firmy
- uspořádali 85 akcí, účast 35 tisíc návštěvníků, pomoc dobrovolníků

- s P10 spolupráce již 2 roky, uspořádali 5 swap akcí a 2 reuse dny (v r. 2022 swap u OC Cíl v ul. Topolová a na Nám. S. Čecha),
- pravidelné swapy ve Vzletu od roku 2021, oslovují širokou veřejnost, doprovodný program
- natočeno video Jak jdeme na swap – základ 4 P – Příjemné prostředí, Pozitivní komunikace, Pravidelnost, Propojování
- zajišťují opakované vzdělávání k věcem, které lidé nosí
- sdílení know how
- spolupráce s firmou POTEX kam jde zbytek věcí ze swapů
- jsou uvedeni v Příkladech dobré praxe na MHMP

Praktické rady a doporučení:

Měřit a vážit – 80 až 90% věcí se upotřebí a vymění – velká výtěžnost.

Čím líp vystaveno, tím více se odebere.

Vyzvat k přinesení věcí v dobré kvalitě.

Rady jak vytřídit věci v domácnosti/ jak se připravit na swap/ jak se naučit sdílení věcí – psychologická stránka věci

Swap udělá několikrát radost – já si doma vytřídím, někdo si věc vezme/já si vezmu jinou, někdo mi věc pochválí

- 13. 4. od 17 hodin on line seminář pro pořadatele swapů - přihlášky na emailu

Více informací: <https://www.swapprague.cz/>

Diskuze:

- Alexandra Hroncová - swap hraček byl i na Science festivalu – výzva zněla: přineste jen to, s čím byste si chtěli sami hrát, věci byly pěkně prezentovány a tak jich zbylo málo, zbytek věcí se odvezl do Šatníku
- Re use dětských věcí Praha 11

7. Diskuze, dotazy, podněty.... neformální povídání

Probíhalo v průběhu celého programu

Na závěr Milan Maršálek a Roman Kaštovský poděkovali všem za účast a vyzvali přítomné, aby zaslali náměty pro další rok.

Zapsala: Jana Martínková, oddělení strategického rozvoje a participace, Kancelář tajemníka ÚMČ Praha 10